

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nový občanský zákoník (NOZ) a nezletilí géniové

Že bude účinnost NOZ velkým třeskem českého práva snad již nikdo nepochybuje. Vedle změn institutů hmotného práva zasáhne nejen do civilního soudnictví, ale i do na dalších oblastí práva. Významný dopad bude mít NOZ i do oblasti živností, neboť zřejmě dojde k prolomení § 6 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona, tedy podmínky dosažení věku 18 let jako podmínky k provozování živností.

Konkrétně mám na mysli § 33 odst. 1 a 2 NOZ, tedy situaci, kdy: Udělí-li zákonný zástupce nezletilého, který nenabyl plné svéprávnosti, souhlas k samostatnému provozování obchodního závodu nebo k jiné obdobné výdělečné činnosti, stává se nezletilý způsobilý k jednáním, jež jsou s touto činností spojena. K platnosti souhlasu se vyžaduje přivolení soudu. Přivolení soudu nahrazuje podmínku určitého věku, je-li stanovena pro výkon určité výdělečné činnosti jiným právním předpisem. Co je obchodní závod stanoví NOZ v § 502: organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu. Za určitou výdělečnou činnost lze vedle klasického pracovněprávního vztahu považovat i živnost.

Pokud tedy zákonný zástupce nezletilému s přivolením soudu udělí výše uvedený souhlas, je tímto povolením nahrazena podmínka určitého věku, tedy dosažení věku 18 let podle výše uvedeného ustanovení živnostenského zákona. Ostatní všeobecné podmínky, jakož i zvláštní podmínky provozování živností, zůstávají nadále nedotčeny.

Samozřejmě nelze očekávat, že s účinností NOZ nastane boom nezletilých živnostníků. Toto ustanovení zřejmě nalezne uplatnění zejména při provozování obchodního závodu, klasicky v tzv. rodinném podniku. Dále lze očekávat jeho uplatnění u živností, kde je hlavním předpokladem jejich výkonu kreativita a inteligence, např. poradenství v oblasti informačních technologií, zpracování dat, hostingové a související činnosti, webové portály, reklamní činnost, marketing, návrhářská, designérská, aranžérská činnost, překladatelská a tlumočnická činnost nebo fotografické služby. Zřejmě bude toto ustanovení uplatněno i v oblasti modelingu. Nelze očekávat, že zákonní zástupci nezletilých budou zuby nehty bránit jejich společenskému uplatnění, pokud budou přesvědčeni o jejich rozumové integritě a schopnostech. Vzhledem k závažnosti tohoto rozhodnutí je pojistka v podobě přivolení soudu jistě dostačující.

Samotná důvodová zpráva k NOZ uváží, že tímto ustanovením sleduje preferenci individuality konkrétního člověka. Tento účel se NOZ bezesporu povedlo naplnit.

Mgr. Milan Zeman

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)